

Мал хярүлдж таргьлуллгьн ик чинртä төр

Көк тенгсин көвэгъас авн Хар газрин зүн зах күртл делггдсн ут тоха газрин агъуд Каспийск района «Оленичевский» совхоз бääрлнä. Альпийск идглä äдл көк ногъан öвсн, төгäлнъ джилдän цасн шуургън уга гишнъ Хар газрин элвг идг — цуг эн тоот мал öсклгънд, терүг хярүлдж таргьлулад мах гаргьлгънд гидг эв-аргъ энүнд учрана.

Болв эн агъу ик газр-усна экономическ эв-аргъ ода дее-рән йир багъар олзлгдна. Совхозин гардврин, түрүн болдж малин специалистрин гол дуту-дунднъ — мал хярүлдж идшлүллгънд сән оньган эс тавлгън болджана. Мал-агърусиг муугъар, зоотехническ заавр-зокал угагъар хярүлдж асрна ашд совхоз сүл хойр джилин эргцд кесг зун мингън арслнъ мөнгъан геесмн.

Совхоз 1956 джилд идгт тавгдсн хөн болгъниг 40-д килограммд күргдж таргьлулх бääсмн. Хöd идүлдж таргьлулгъна зура эс күцäснä ашд, 207 центнер мах дуту авад, 59 мингън арслнъга гару үзсмн.

Идгт тавгдсн хөн болгънас 6-д килограмм, бод мал болгънас 21-д килограмм махн цугу авгдла, талданар келхлä, махнд 40-д килограмм татдг хöd öгхин ормд 34-д килограмм татдг хöd öггдсмн, бод мал болхла, 290 килограммин ормд 269 килограмм öггдлä. Мал хярүлдж таргьлуллгъна эн дуту-дунд 1957 джилд чигн гарв.

Давсн джилд совхоз махнд эццн 1550 хö öгв. Махнд öггдсн хөн болгън зурагъар хäläгдснäс 10-д килограмм татугъар öггдсмн. Идгт тавгдсн зуг бод малин халхар совхоз 240 центнер мах дуту авад,

бас ик гидг гару үзв. Иим эзн биш үүлдврин ашд совхоз 1957 джилд 233 мингън арслнъга гару үзв.

Зоотехническ - ветеринарн хäläвр йир сул, тегäd эн учрар хöd гарутлгън, керг угагъар хöd аллгън бас ик болв. Цуг эн тоотин ашд мах гаргьлгъна үннъ багърх бääтхä, хärнъ öдллад йовсмн. Улгүрнъ, 1956 джилд хöөнä центнер махн 452 арслнъ мөнгън болдж туссн болхла, 1957 джилд 476 арслнъ болсмн; үкрä махн ирлцнъгү тоогъар 475-639 арслнъ болсмн.

Болв совхозин эдл-ахун экономическ үүлдврт саалтлад гару үзүлдг төр гидж, усна төр заадж келх кергтä. Совхоз 1957 джилд 175 мингън арслнъ мөнгънä ус 30-40 километрт зöөдж хöөдän услна, эс гидж хөн болгънд 8-д шаху арслнъ гаргьгдсмн. Дакад малин хотин гуйр-буудя, совхозас 450-650 километрт бääдг Абганерово, эс гидж Дивн станцас зöөгднä. Тиим хол зöөврин гару махна үнд нилчән бас хальдана. Цуг ацан Улан-хол станцар дамдждж ирхш. Энүнд гемтәнъ — тангъчин селәнä эдл-ахун управлень.

Тиим болдг болв чигн совхозин гардвр эврәннъ агъу ик экономическ аргъан олзлдж чадсн уга билä.

1958 джилд совхозин эдл-ахуг олзта-оршта эдл-ахуд хүврäхин төлä айта гидг эв-аргъ учрсн бääнä. Газрин көк ногъан элвг идг, тärәнä сән ургъц, партин килмджär öргмдж авсн көдлмшч коллектив — цуг эн хамгин эвинь олдж эдлäd бүрдämджин көдлмшән ясхла совхозин экономик öөдлхнъ лавта.

М. ЭРДНИЕВ.